

PARE, ESCRIPTOR, MESTRE I PINTOR

Records del meu pare? Em demanen que relati moments, records de la vida d'en Norbert Orobítg i Carné. N'hi ha tants i d'intensos que es faria llarg, perquè la vida del Norbert no és gens vulgar, tot el contrari. No obstant, el que més m'entendreix i el que guardo en un racó del cor són les estones passades al seu despatx o estudi, que era les dos coses a la vegada.

ERA UNA MENA DE BRUIXOT, UN ENCANTADOR DE SERPS, ET PRENIA EL COR, ET DAURAVA LES EMOCIONS, ET FEIA REMOURE ELS SENTIMENTS. A VOLTES EM QUEIA LA LLÀGRIMA QUE INTENTAVA DISSIMULAR I DESPRÉS, A SOLES, BUIDAVA EL PLOR... QUANTES EMOCIONS...

Una habitació de la casa habilitada per a aquest propòsit: prestatgeries repletes de llibres, revistes, publicacions d'art, literatura, filosofia, ciències, enciclopèdies i discos, molts discos, música clàssica -que sempre sonava de fons a la cambra, Shubert, Maler, Beethoven, Mozart, Brahms, Chopin, etc.- pintures, els seus quadres a les parets -n'hi havia per tota la casa-, i un cavallet de pintor amb alguna tela començada i, al costat, una petita taula i al damunt, caps de colors, pinzells, oli de llinosa, aiguarràs, que deixaven una olor especial. Al centre de l'habitació, una taula de despatx amb calaixos i, damunt la taula, llibres i safates amb papers. Al centre de la taula, un escriptori de cuir i, al davant d'aquest darrer, una safata amb dos tinters de ceràmica (una de les meves primeres peces fetes quan tenia quinze anys), on hi havia un petit amulet consistent en un

petit cap de guix i una espina de bacallà dins d'un petit flascó de vidre, que ell va fer a la presó de Carabanchel, a la sisena galeria de presos polítics, l'any 65. Al costat dret de l'escriptori, la seva ploma estilogràfica Montblanc. Tot, il·luminat per una llum clàssica de despatx de color vermell. Darrere la taula, el Norbert, amb la figura del rostre i les mans ressaltades per la càlida llum, mentre la resta de la cambra roman a la penombra.

«-Hola, pare-. (Petons)

-Seu, que et llegiré el capítol que acabo d'escriure de la 113-. (Novel·la inèdita)»

Podia ser així o també el trobaves recitant l'últim poema davant del micròfon del magnetòfon *Grundig*. A voltes, et gravava la conversa, cosa que a mi em molestava molt, m'impressionava el fet que els meus pensaments quedessin gravats, em provocava inseguretat.

Tant se val, ell et posava el micròfon davant i et feia preguntes. Així va omplir hores i hores de conversa amb tota la família i també amb els amics. Guardo un munt de cintes que contenen aquestes converses, així com els seus pensaments, anàlisis polítics del moment, conferències sobre pintura i artistes, com Fra Angelico, Miquel Àngel, Rembrandt i d'altres. Recitals de poesia, cançons que componia al moment..., tot el seu món divers i intens.

Ara, aquí, assegut i escoltant les seves gravacions, torno a reviuir aquell moment amb la fantasia, l'amor, la fragància, la música, el misteri, la màgia, l'emoció que em penetrava fins l'ànima, sense poder-hi fer res. Era una mena de bruixot, un encantador de serps, et prenia el cor, et daurava les emocions, et feia remoure els sentiments. A voltes em queia la llàgrima que intentava dissimular i després, a soles, buidava el plor... Quantes emocions...

El meu pare era una persona difícil, a voltes dur, no va ser fàcil. Era exigent amb ell mateix i amb els altres. Amb grans idees i ideals, per tant resultava fàcil decebre'l però, com el yin i el yang, et compensava amb aquest esplendorós món d'espiritualitat, tendresa, sensibilitat, art i poesia... Per la qual cosa, dono gràcies d'haver tingut el Norbert com a pare.

Enric Orobítg

Sóc el Kiko, el tercer dels cinc germans. Ens han dit als meus germans i a mi que escriguem sobre el nostre pare. Se'm fa molt feixuc, quan tot el que he escrit han sigut les cartes als Reis Mags i les cartes d'amor a la xicota des de la caserna de la *mili*.

ES PASSAVA HORES DAVANT LA RÀDIO INTENTANT SINTONITZAR L'EMISSORA ANTIFRANQUISTA RADIO ESPAÑA INDEPENDIENTE, QUE DEIA QUE AL RÈGIM LI QUEDAVA UN ANY DE VIDA. AIXÍ, UN ANY RERE L'ALTRA, FINS A SUMAR ELS QUE JA SABEM... EL PARE MAI VA PERDRE L'ESPERANÇA QUE AIXÍ SERIA

Recordo amb molta nostàlgia l'escola que tenia el meu pare a Andorra, que no era com avui la típica escola, sinó que era un pis molt gran, alhora escola i habitatge, on la sala més gran servia de classe. Només n'hi havia una; vol dir que tots fèiem classe, és igual l'edat, al mateix temps: des del Luisito, que es plantava a la porta per vigilar, com si fos un soldat, i deia *mama* a la meva mare; també l'Enric, que era molt amic meu; o el Clotas, que no parava quiet, per això sempre rebia alguna esbrincada del pare; quan es quedava quiet, el pare deia: "Ara m'agrades, que estiguis sense moure't!", i el Clotas contestava: "Això s'ho creu vostè, estic bellugant el dit gros del peu."

També vull recordar de l'escola quan el pare volava d'una punta de la sala a l'altra, desplegant els braços com si fos un colom... A fe de Déu, que volava. També tinc a la memòria quan deia que a l'hora d'anar a dormir es desenroscava el cap i el deixava sobre la tauleta de nit. Recordo també, i tinc molt present, quan els caps de setmana els germans i el pare agafàvem les pin-

tures i la tela de pintar per anar al costat del riu. Ell plantava el cavallet, mentre nosaltres corriem amb el nostre gos Noc cap al riu, i abans de començar a pintar ja érem a l'aigua en pilotes.

Vull recordar també quan es passava hores davant la ràdio intentant sintonitzar l'emissora antifranquista Radio España Independiente, que deia que al règim li quedava un any de vida. Així, un any rere l'altra, fins a sumar els que ja sabem... El Pare mai va perdre l'esperança que així seria.

Mentre feia de mestre, pintava, escrivia i conspirava. Per això, va estar tres anys a la presó de Carabanchel com a presoner polític.

Aquests i més records són els que queden a la memòria, amb afecte i melancolia, que surten, més encara, quan ens trobem tots els germans. No pot ser menys, perquè amb la seva intensa i profitosa vida són moltes les petjades que ha deixat. Acabo amb un vers d'un poema del pare:

JO EL TEMPS I EL LLOC

*Si el temps blanqueja
Ma testa alçada
No tinc temences
De fer el pas curt
Si el cap deixava
Son pes ingràvid
Llavors voldria
Quedar-me mut*

Kiko Oorbitg

No sempre és fàcil opinar sobre algú com el teu propi pare i sobretot d'un pare que ha marcat molt la vida dels seus fills.

El meu era un home amb una personalitat molt forta i unes idees molt clares i també una gran sensibilitat que ens va saber transmetre, com el gust per la música clàssica. Recordo que quan érem petits els diumenges al matí ens obligava a reunir-nos al menjador de casa per escoltar els concerts de música clàssica que transmetien per la ràdio; no podíem dir ni mu, al principi era un avorriment però amb el temps es va convertir en una passió.

EL MEU PARE ERA UN HOME AMB UNA PERSONALITAT MOLT FORTA I UNES IDEES MOLT CLARES

Quant al gust per la lectura, crec que encara no existia una biblioteca pública a Andorra que nosaltres ja en teníem una de bastant important a casa i no hi ha res que estimuli més les ganes de llegir com tenir tants llibres a l'abast i veure els teus pares llegint.

Cada quadre del meu pare és un record de la meva infantesa perquè recordo quan l'acompanyàvem a pintar carregats amb els estris de pintura, recordo els nostres jocs mentre ell pintava, que sovint havíem d'interrompre per aguantar el cavallet quan feia vent.

VOLDRIA DESTACAR L'AMOR DEL MEU PARE PEL PAÍS QUE EL VA REFUGIAR I ACOLLIR, DEL QUAL ES VA ENAMORAR, I AQUEST AMOR EL VA PLASMAR EN TOTS ELS SEUS QUADRES I POEMES

Recordo, també amb enyorança, les nits en què el meu pare llegia l'esborrany d'un poema a la meva mare i ella l'escoltava amb tendresa i ulls de dona enamorada.

Amb aquest escrit voldria sobretot destacar l'amor del meu pare pel país que el va refugiar i acollir, del qual es va enamorar, i aquest amor el va plasmar en tots els seus quadres i poemes.

Meritxell Orobitg

